

36 740 XII Jaarverslag en slotwet Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat 2024

Nr. 6 Lijst van vragen en antwoorden

Vastgesteld 10 juni 2025

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Algemene Rekenkamer over de brief van 21 mei 2025 inzake het rapport Resultaten verantwoordingsonderzoek 2024 bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (Kamerstuk 36 740 XII, nr. 2).

De Algemene Rekenkamer heeft deze vragen beantwoord bij brief van 10 juni 2025. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Peter de Groot

De griffier van de commissie,
Schukkink

Vraag 1

Waarom heeft het verstrekken van het herstel van het Julianakanaal aan de betrokken aannemer geleid tot een onrechtmatigheid van € 165 miljoen?

Een financiële transactie is onrechtmatig als deze niet voldoet aan de geldende wetten en regels. In september 2023 was in het Julianakanaal een onveilige situatie ontstaan (bijna-botsingen) en kanaalwater lekte naar kwetsbare natuur. Om dit probleem op te lossen was het voorstel van Rijkswaterstaat (RWS) om op dat moment een nieuwe aanbestedingsprocedure op te starten, zodat de opdracht voor alle partijen op de markt kenbaar was. In plaats daarvan heeft RWS – in opdracht van de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) – in maart 2024 de opdracht onderhands aan de aannemer verstrekt die op dat moment al aan het werk was aan het Julianakanaal. De minister gaf in een brief aan de Tweede Kamer aan dat dit werd gedaan vanwege economische, veiligheids- en ecologische redenen¹. Deze onderhandse verstrekking was niet volgens de aanbestedingsregels. Daardoor heeft de verplichting die hiermee is aangegaan geleid tot een onrechtmatigheid van € 165 miljoen.

Vragen over het Deltafonds (J)

Vraag 1

In welke mate staan de uitgaven aan mitigerende en adaptieve maatregelen in verhouding tot de waterveiligheid in Nederland, en kunt u dit onderbouwen?

In 2009 heeft de minister van IenW besloten het waterveiligheidsbeleid te verbreden, maar dit is niet goed van de grond gekomen. In 2023 concludeerden we in ons rapport *Voorbij de dijk, Keuzes in het waterveiligheidsbeleid* dat de minister zich in de praktijk richtte op dijkversterking. (Crisis)maatregelen die de gevolgen van overstromingen beperken werden nauwelijks toegepast. Wij raadden de minister aan meer werk te maken van zijn beleid om op 3 fronten bescherming te bieden: preventie, beperking van de gevolgen en beheersing van crisis. We hebben geen onderzoek gedaan naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de mitigerende en adaptieve maatregelen met betrekking tot de waterveiligheid in Nederland. We kunnen daarom geen antwoord geven op de vraag in hoeverre deze tot elkaar in verhouding staan.

Vraag 2

Welke acties zou de minister kunnen ondernemen om de voortgang van drinkwaterdoelen en effecten van genomen maatregelen ten aanzien van

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2023–2024, 36 410 A, nr. 50

deze doelen scherp te krijgen?

In ons rapport bevelen we de minister van IenW aan om tussendoelen op te stellen en inzicht te krijgen in de mate waarin de (voorgenomen) maatregelen bijdragen aan het behalen van de doelen. Hiervoor zou hij eerdere onderzoeken kunnen gebruiken die in opdracht van betrokken bewindspersonen zijn uitgevoerd. Bijvoorbeeld *Bewust en zuinig drinkwatergebruik Verkenning van een effectief instrumentarium*, uitgevoerd in opdracht van de minister van IenW, en *Hemelwater- en grijswatergebruik in het gebouw Mogelijke verplichting in het Bbl* (§ 3.2), uitgevoerd in opdracht van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). We bevelen de minister ook aan meer inzicht te krijgen in de bijzonderheden van het zakelijk gebruik van drinkwater zodat duidelijker wordt welke maatregelen effectief zijn. De minister zou bijvoorbeeld met de partners van het *Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing* afspraken kunnen maken over het monitoren van de voortgang op de doelen.

Vraag 3

Hoe verstrekkend zijn de volksgezondheidsgevolgen bij het gebruik van hemel- en grijswater voor het doorspoelen van het toilet?

U vraagt hoe verstrekkend de gevolgen zijn voor de volksgezondheid bij het gebruik van hemel- en grijswater voor het doorspoelen van het toilet. Wij hebben geen onderzoek gedaan naar dit vraagstuk maar er zijn onderzoeken gedaan waarin deze informatie te vinden is. Bijvoorbeeld het in opdracht van de minister van BZK uitgevoerde onderzoek *Hemelwater- en grijswatergebruik in het gebouw Mogelijke verplichting in het Bbl* (hoofdstuk 4). Om te beslissen of een hemel- of grijswatersysteem in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) kan worden verplicht, laat de minister van IenW op dit moment verschillende onderzoeken uitvoeren, onder andere naar de gezondheidsrisico's.